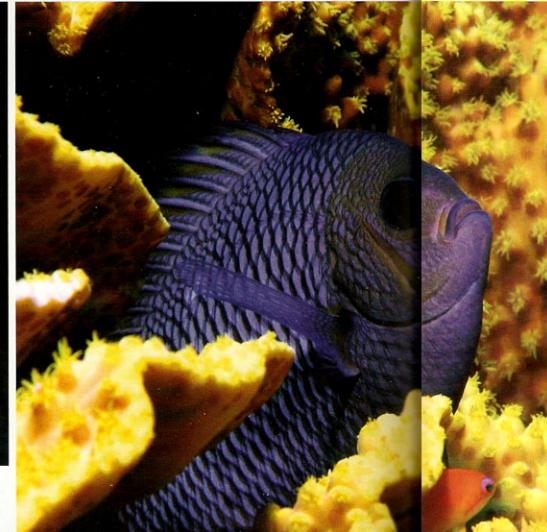

KANIC, PYS KOUN, PERU TÝN, KRE VETA...

Cesty za dobrými potápěckými lokalitami a pod mořskou hladinu přitahují i řadu fotografů. Podmořská fotografie má pro leckoho ničím nenahraditelné kouzlo a také své specifické nároky na techniku i způsob fotografování. Martina Balzarová, autorka snímků v tomto Phototripu, prokázala svůj talent pro obojí na řadě soutěží a výstav.

- Chrochta *Diagramma pictum*
- Pyskoun *Bodianus anthiooides* mezi větvemi gorgonie
- Rournatec *Spirobranchus giganteus*
- Klaus Amphiprion *bicinctus*
- Konomik *Dascyllus trimaculatus* dospělý jedinec
- Detail ježka *Cyclichtys spilostylus*

Jaká byla vaše cesta s fotoaparátem pod vodu? Podmořské fotografování je přece jen možná více doménou mužů a obvykle to bývá tak, že zkoušení potápěči objeví postupně i kouzlo fotografování pod vodou. Vy jste ale začala velmi brzy, je to tak? Potápěj jsem se začala se svým otcem, když mi bylo dvanáct let. Protože jsem se vždy zajímal o biologii, tak jsem samozřejmě chtěla vědět, co všechno pod vodou potkávám. Ne vždy je identifikace možná po paměti a tak jsem vzala do rukou fotoaparát, začala si zvířata fotit do archivu pro pozdější zkoumání a poznávání. Zároveň jsem ale chtěla lidem, kteří se nepotápi, jako třeba moje maminka, ukázat všechny ty krásy, které pod vodou jsou.

Jsou podle vás podmořské fotografie spíše záležitostí a předmětem obdivu uzavřené komunity potápěčů, nebo mohou oslovit i příznivce klasické fotografie?

V poslední době se setkávám s tím, že moje podmořské fotografie osloveny i fotografy „suchozemce“. Sama podvodní fotografie je velmi odlišná od klasické. Neplatí vždy, že člověk, který umí fotit na suchu, bude mít dobré i podvodní fotky. Platí to samozřejmě i naopak. Někdy ale může podvodní fotografie přesáhnout hranice dokumentární fotografie a stát se tak vlastně uměleckou fotografii, kterou ocení fotograf profesionál i veřejnost. Letos jsem měla několik výstav a z ohlasu v návštěvní knize bylo vidět, že se mi to možná trošku podařilo. Osobně beru fotografii pouze jako prostředek, jak ukázat rozmanitý podmořský život lidem a pomocí tak alespoň částečně k jeho poznání a ochraně.

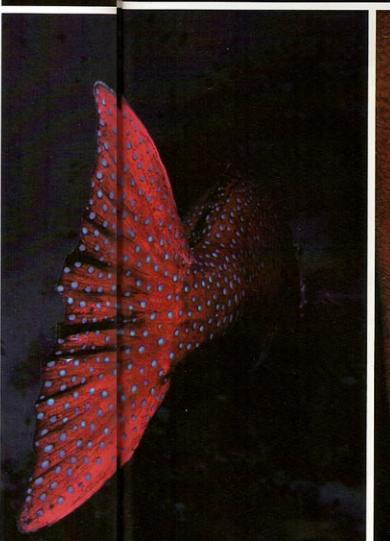
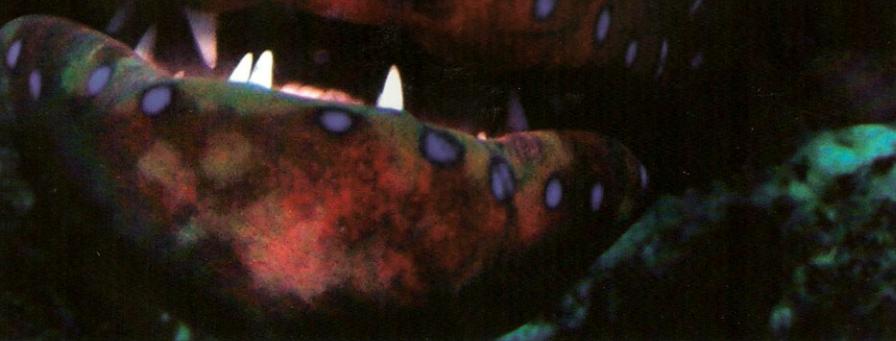
Existují při podmořském potápění nějaká rizika, specifika, nebezpečí? Základem jsou samozřejmě potápěčské dovednosti. Je třeba perfektně ovládat pohyb pod vodou, tak aby fotografující potápěče neohrožoval sebe a samozřejmě také podmořský život a ostatní potápěče. Je rovněž nutné dobrě znát živočichy, které fotografuji. Mnoho z nich je totiž vybaveno jedovatými ostny nebo ostrými zuby. Nepatrny dotyk může mít pro potápěče fatalní následky. Je myslím rozumné začít si brát pod hladinu fotoaparát až v okamžiku, kdy je člověk zodpovědný a zkušeným potápěčem. Z jedné knihy o podvodní fotografii mi ulíklo v paměti toto poučení: „Neexistuje fotografie, která by vyrovnalala cenou za život potápěče.“ Já bych k tomu ještě přidala, že neexistuje ani fotografie, která by vyrovnalala cenu živočichů, které fotím. Je zoufály pohled na potápěče, který zahleděn do hledáčku svého fotoaparátu ztratí kontrolu nad svým pohybem a zničí v mžiku nádherný korál, který rostl desítky let. Špatný a nezodpovědný potápěč nemůže být nikdy dobrý fotograf.

Jaká je podle vás dobrá podmořská fotografie, cím se odlišuje skutečně dobrá fotografie tohoto typu od běžných snímků ryb a korálů?

Myslím, že jakákoliv fotografie by měla mít v první řadě technickou kvalitu a také příběh. já mám nejvíce ráda fotografie „z očí do očí“ a makro. Tak je totiž možné zprostředkovat z bezprostřední blízkosti kouzlo podmořského života. Také se mi líbí širokouhlé fotografie, ale na to zatím bohužel nemám vhodnou techniku.

A jakou techniku tedy v současné době k fotografování používáte?

Fotím hlavně s fotoaparátem Nikon Coolpix 8700 v pouzdrech Ikelite a k tomu padesát centimetrů dlouhé rameno s extenzírem bleskem Ikelite DS125. Máme ještě fotoaparát Ricoh Caplio G3S s podvodním pouzdrem SEA&SEA DX-3000G a k tomu širokouhlý objektiv SEA&SEA 20mm.

■■■ Perutýn *Pterois russelli*

Kreveta Cinetorhynchus reticulatus

Ocas kanice *Plectropomus tessuliferus marisrubri*

Ocas *Priacanthus hamrur*

Havýš *Ostracion cubicus*

Kanic Plectropomus pessuliferus marisrubri